

**ZAOPATRZENIE WODNE DO CELÓW
PRZECIWPOŻAROWYCH
*PROBLEMY DO DYSKUSJI***

Naczelnik wydziału kontrolno-
rozpoznawczego KW PSP w Poznaniu
bryg. Marta Kacprzycka

Główny Specjalista
mł. bryg. Maciej Węckowski

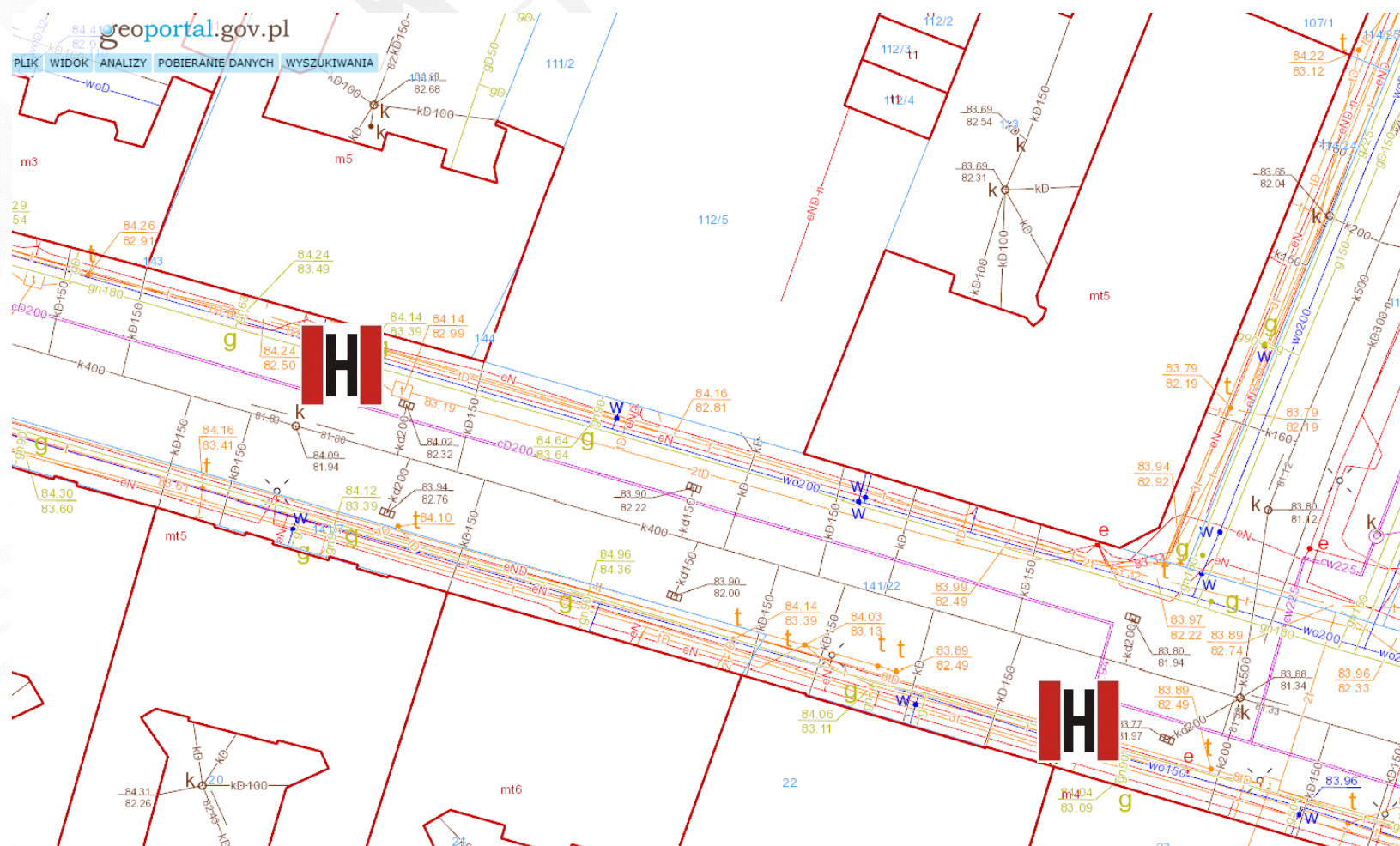
Rydzyna, maj 2022 r.

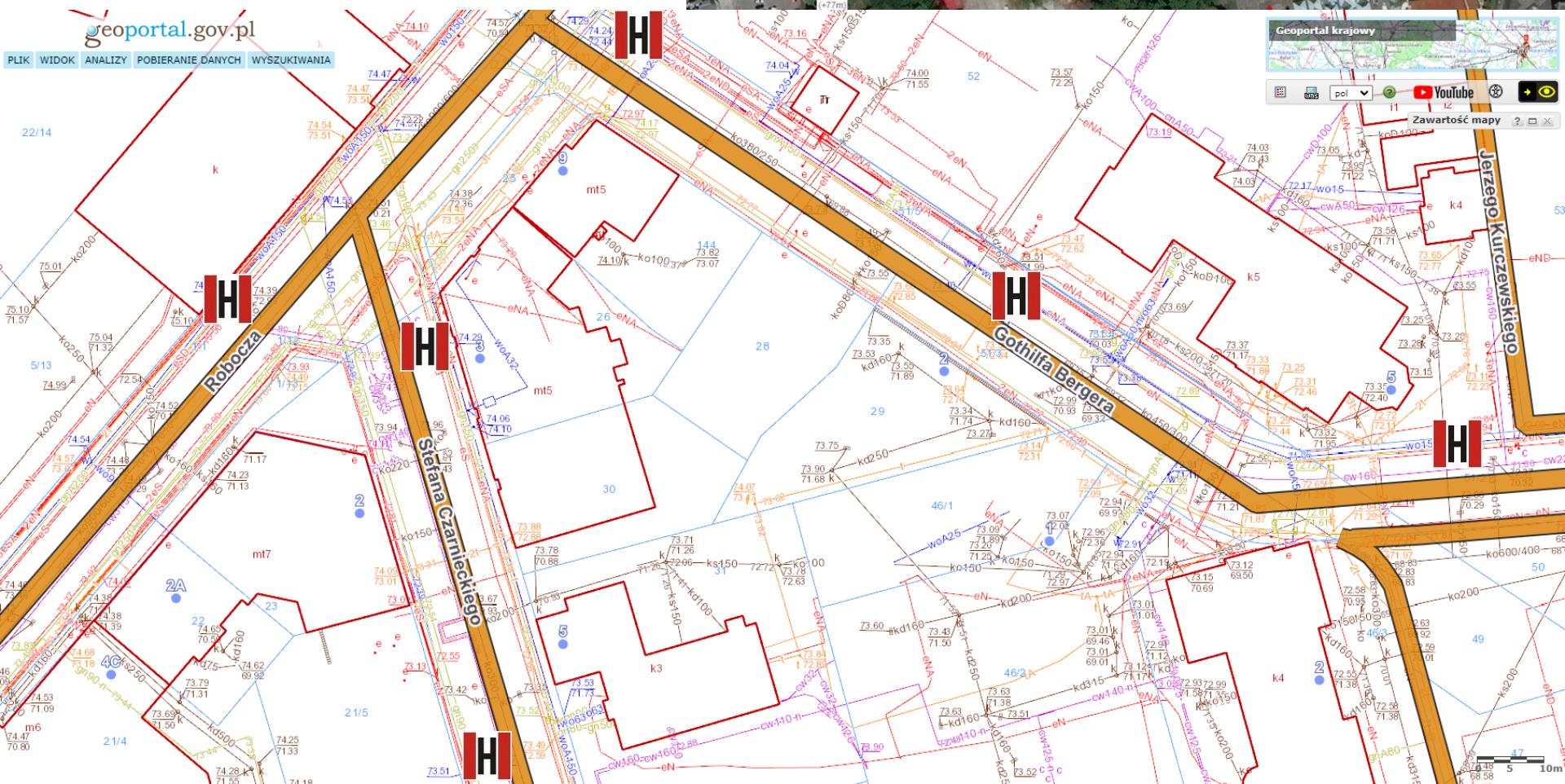
Statystyka dot. zaopatrzenia wodnego

rok	Liczba wniosków o odstąpienie od przepisów ppoż.	Brak zgody
2012	18	0
2013	30	1
2014	20	0
2015	42	0
2016	55	0
2017	58	6
2018	40	1
2019	67	0
2020	115	4
2021	68	5

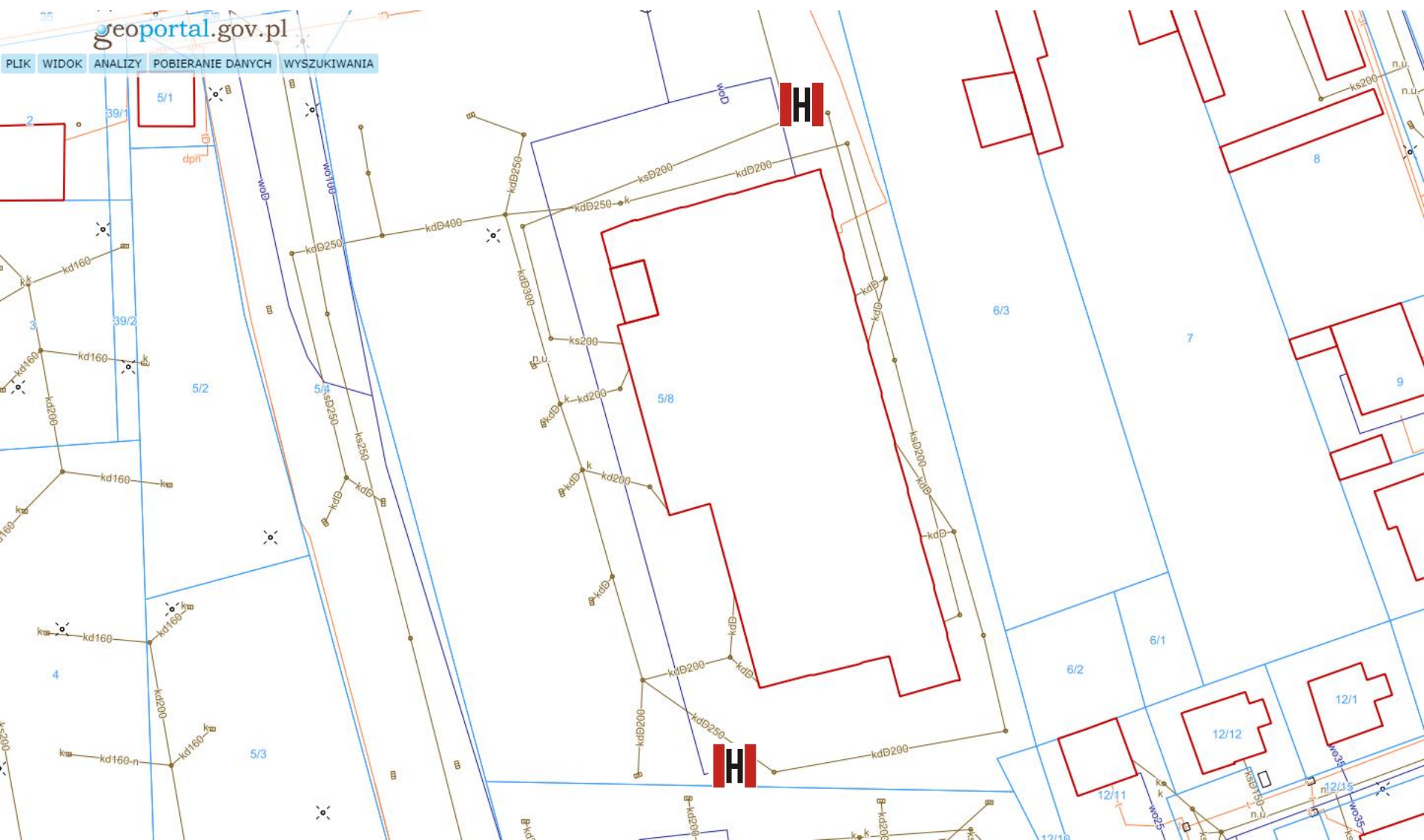
Narzędzia analityczne wykorzystywane w KW PSP w Poznaniu

Geoportal – podgląd map z sieciami wodociągowymi i lokalizacją hydrantów.

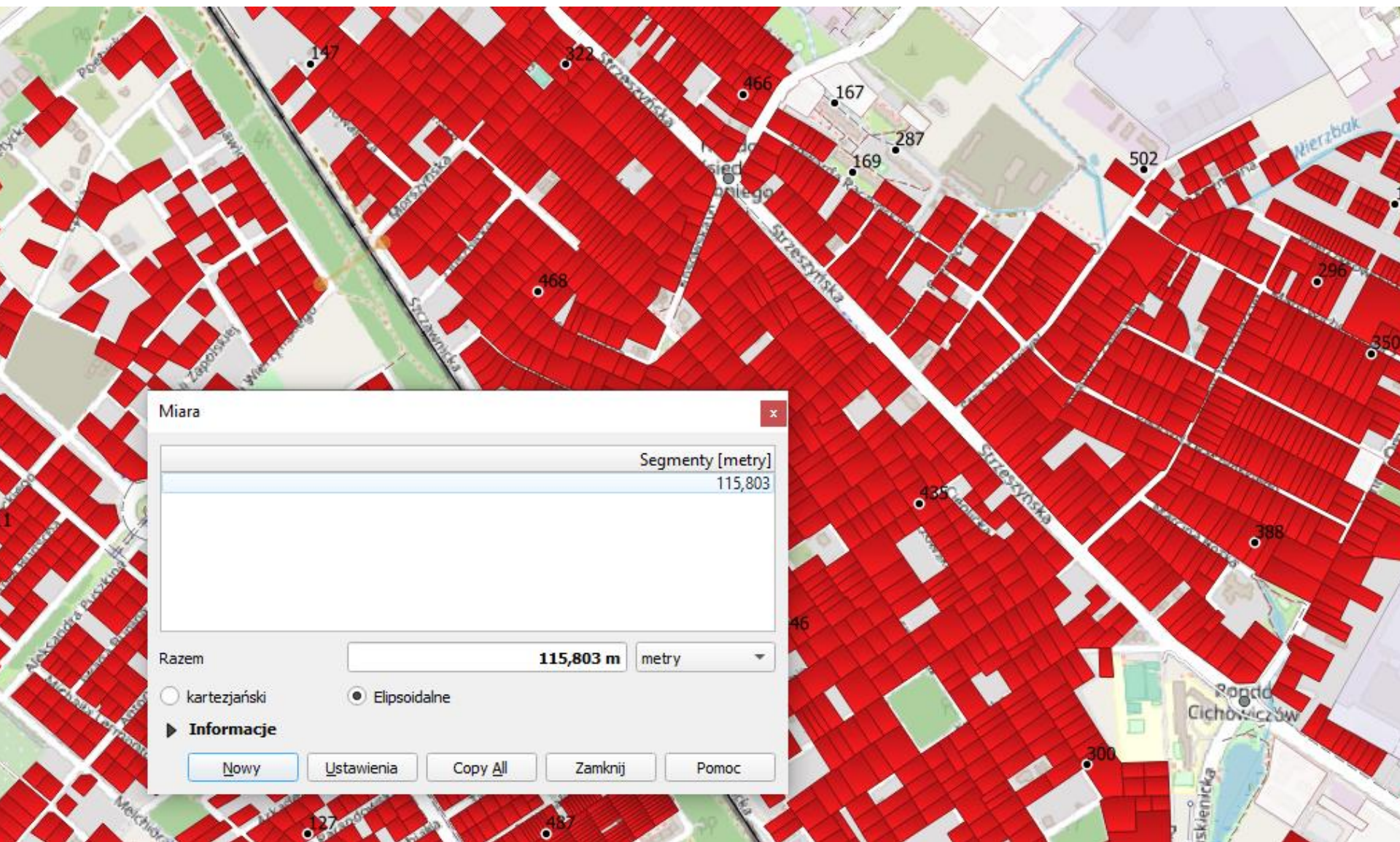

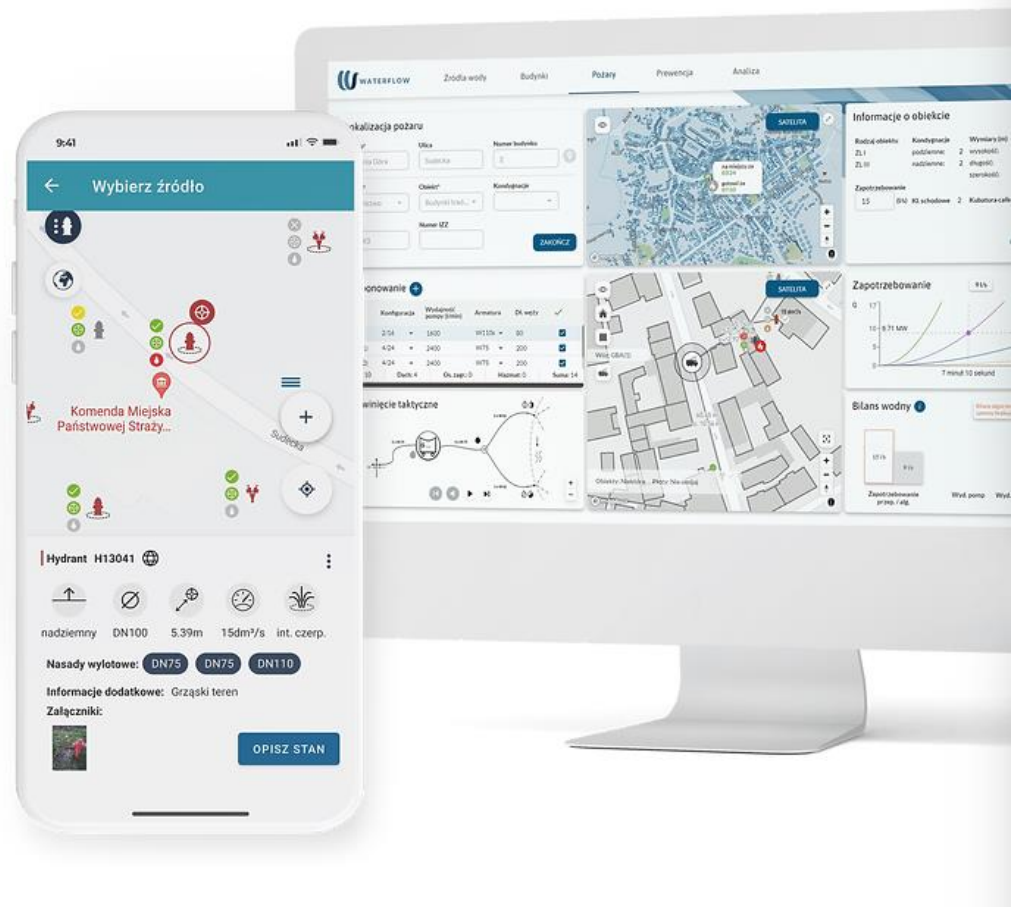
Nie zawsze jest łatwo....

Dane przestrzenne publiczne – geoportal.gov.pl

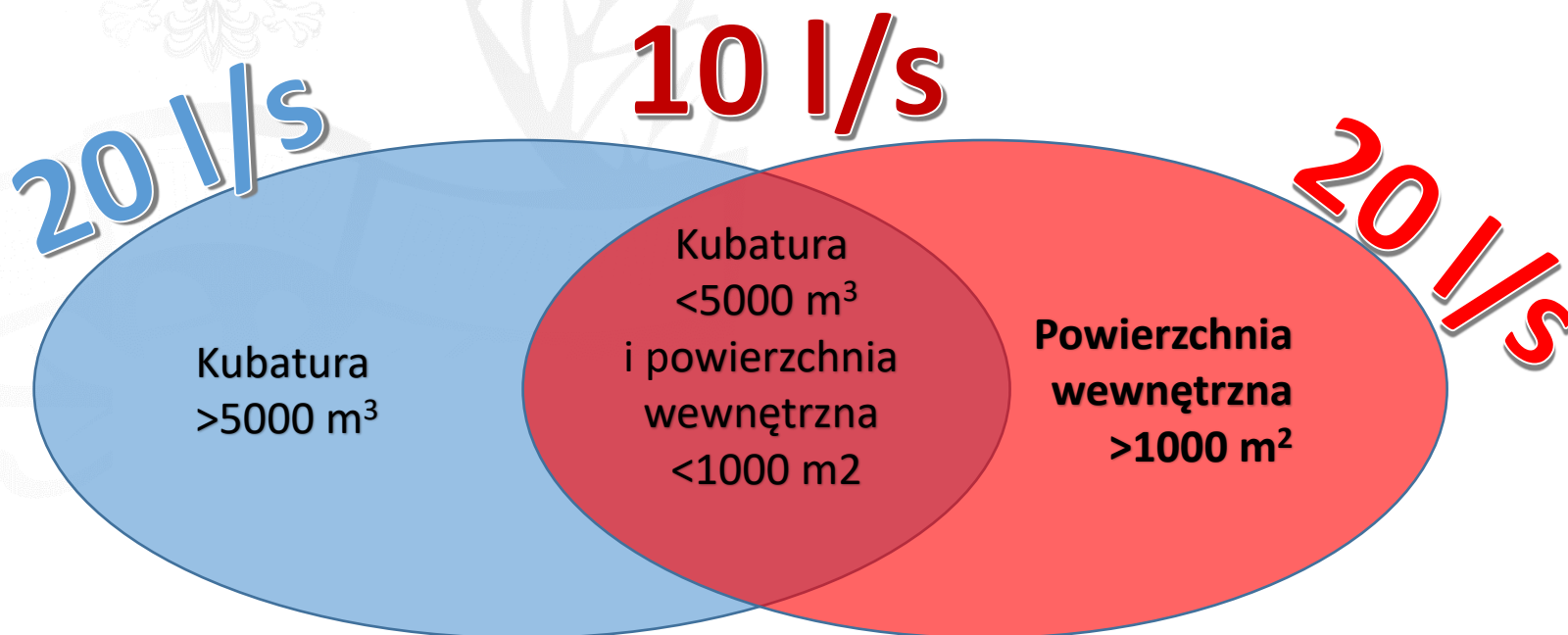
System WATERFLOW dla PSP

Problemy z interpretacją przepisów

1. § 5 1. Wymagana ilość wody do celów przeciwpożarowych do zewnętrznego gaszenia pożaru dla budynków użyteczności publicznej i zamieszkania zbiorowego oraz innych obiektów budowlanych o takim przeznaczeniu, służąca do zewnętrznego gaszenia pożaru, wynosi:

1) dla budynku o kubaturze brutto do 5.000 m^3 i o powierzchni wewnętrznej do 1.000 m^2 - $10 \text{ dm}^3/\text{s}$ z co najmniej jednego hydrantu o średnicy 80 mm lub 100 m^3 zapasu wody w przeciwpożarowym zbiorniku wodnym;

Praktyczne problemy

Ustalenie istniejącego przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę dla danego obiektu.

1. Jaki dokument potwierdza parametry sieci wodociągowej/hydrantów zewnętrznych?

- Pismo Gestora Sieci,
- Protokół z badania hydrantów zewnętrznych.

2. Jaki dokument uwzględniamy w przypadku rozbieżności danych zawartych w piśmie gestora sieci (dot. warunków technicznych sieci) oraz protokole z wykonanych badań hydrantów?

3. Hydranty z wydajnością poniżej 5 l/s czy mogą być brane pod uwagę jako źródło wody do celów ppoż.?

Dotyczy: **informacja o możliwości zaopatrzenia w wodę na zewnętrzne cele przeciwpożarowe**

W odpowiedzi na wniosek z dnia 31.10.2017r. oraz w nawiązaniu do warunków technicznych wydanych pismem znak: DW/IBM/746/41398/2015 z dnia 11.08.2015r. informujemy, że istniejąca sieć wodociągowa o średnicy 200 mm z rur z żeliwa sferoidalnego zlokalizowana w ul. Aleja Solidarności zapewni wydajność na cele p.poż. w ilości $q_s = 10,0 \text{ dm}^3/\text{s}$, przy ciśnieniu 0,2MPa, przy czym, przy chwilowym, zwiększonym poborze wody w tym rejonie może wystąpić zmniejszony wypływ z hydrantu, przy mniejszym ciśnieniu wypływu.

W związku z tym, że Inwestor we wniosku określił zapotrzebowanie na wodę na cele p.poż. w ilości $q_s = 20,0 \text{ dm}^3/\text{s}$ informujemy, że brakującą ilość wody na te cele, Inwestor powinien zapewnić sobie we własnym zakresie poprzez budowę odpowiednich zbiorników retencyjnych i układów pompowych.

II OSK 1109/14 - Wyrok NSA

Data orzeczenia	2016-01-12	orzeczenie prawomocne
Data wpływu	2014-04-22	
Sąd	Naczelny Sąd Administracyjny	
Sędziowie	Barbara Adamiak /przewodniczący/ Małgorzata Stahl /sprawozdawca/ Mirosław Wincenciak	
Symbol z opisem	6016 Ochrona przeciwpożarowa	
Hasła tematyczne	Straż pożarna	
Sygn. powiązane	II SA/OI 1068/13 - Wyrok WSA w Olsztynie z 2014-01-28	
Skarżony organ	Komendant Państwowej Straży Pożarnej	
Treść wyniku	Oddalono skargę kasacyjną	
Powołane przepisy	Dz.U. 2009 nr 178 poz 1380 art 4 ust 1 pkt 3 art 4 ust 1a <i>Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej - tekst jednolity.</i> Dz.U. 2009 nr 124 poz 1030 § 4 pkt 2 pkt. 3 <i>Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych</i>	

TEZY

1.Spółka jako gminna osoba prawna faktycznie władająca siecią wodociągową na terenie gminy obowiązana jest wypełniać obowiązki w zakresie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę, w tym poddawania przeglądów hydrantów zewnętrznych na znajdującej się na tych obszarach sieci wodociągowej bez względu na jej przebieg. Wypełnianie powyższego obowiązku nie można uzależniać od odległości od budynków, obiektów czy też od naturalnych zbiorników wody

2.Fakt, iż na terenie gminy znajduje się wiele jezior i rzek, nie może zwolnić gminnej spółki władającej faktycznie siecią wodociągową z realizacji obowiązku w zakresie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę (w tym konieczności zapewnienia sprawności urządzeń przeciwpożarowych).

Zgodnie z ustaleniami § 3 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia MSWiA z dn. 24.07.2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz.U. Nr 124, poz. 1030), dla **budynków użyteczności publicznej zlokalizowanych na terenie miasta (jednostki osadniczej) wymagane jest zapewnienie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru**. Ilość wody, jaka powinna być zapewniona w przypadku ww. budynku (przy kubaturze przekraczającej 5000 m³), **wynosi 20 dm³/s łącznie z co najmniej dwóch hydrantów o średnicy 80 mm lub 200 m³ zapasu wody w przeciwpożarowym zbiorniku wodnym** (§ 5 ust.1 pkt 2).

Obowiązkiem właściciela budynku jest przy tym, w myśl ustaleń art. 4 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 24.08.1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (t.j. Dz.U. z 2009 r. Nr 178, poz. 1380 z późn. zm.), zapewnienie przygotowania budynku do prowadzenia akcji ratowniczej, co oznacza m.in. zapewnienie odpowiedniego zaopatrzenia w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru, i jest to obowiązek niezbywalny.

W zależności od występujących lokalnie warunków, w pierwszej kolejności powinny być brane pod uwagę istniejące możliwości czerpania wody z urządzeń zaopatrujących w wodę ludność. **Właściciel budynku powinien uzyskać informację o wydajności istniejącej sieci wodociągowej oraz o lokalizacji i wydajności najbliższych hydrantów od firmy administrującej tą siecią.**

W sytuacji, gdy wydajność tych urządzeń (sieci wodociągowej) nie zapewnia wymaganej ilości wody do celów przeciwpożarowych dla danego budynku, bądź np. hydranty usytuowane są w odległościach większych niż określone przepisami, **to właściciel takiego budynku powinien zadbać o doprowadzenie do stanu zgodności z obowiązującymi wymaganiami w tym zakresie.**

Rozwiązaniem może być zapewnienie uzupełniającego zapasu wody zgodnie z zasadami określonymi w § 5 ust. 2 ww. rozporządzenia MSWiA, bądź też uzyskanie akceptacji właściwego miejscowo komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej na zastosowanie w budynku rozwiązań zamiennych zapewniających nie pogorszenie w nim warunków ochrony przeciwpożarowej, po przedłożeniu propozycji przez właściciela tego budynku. Z inicjatywy właściciela budynku mogą też być podjęte prace związane z modernizacją istniejącej sieci wodociągowej, w tym zamontowaniem dodatkowych hydrantów.

Praktyczne problemy

Określenie braków związanych z zapewnieniem wymaganego przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę dla badanego obiektu.

Wskazanie parametru, który nie został zapewniony - dotyczy sprecyzowania wymagań, których nie można zapewnić w sposób wprost określony w przepisach rozporządzenia, w tym uzupełniające źródła wody.

Wystąpienie z opisowym stanem przeciwpożarowego zaopatrzenia wodnego, w którym brak kompletnych danych oraz brak zawarcia analizy i oceny spełnienia wymogów zapewnienia przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę w świetle obowiązujących przepisów, uniemożliwia zajęcie stanowiska przez organ.

4. Wykaz wymagań jakie nie będą spełnione.

Wymagana ilość wody do celów przeciwpożarowych służąca do zewnętrznego gaszenia pożaru dla przedmiotowego budynku usługowo-handlowego tj. dla budynku użyteczności publicznej o kubaturze brutto do 5000 m³ i o powierzchni wewnętrznej do 1000 m² powinna wynosić **10 dm³/s** z co najmniej jednego hydrantu o średnicy 80 mm.

Jak wynika z przeprowadzonych badań dla hydrantów zewnętrznych (przy pojedynczym zadziałaniu) **H1** – o wydajności **7,91 dm³/s** przy ciśnieniu dynamicznym **0,123 MPa**, i **H2** - o wydajności **7,22 dm³/s** przy ciśnieniu dynamicznym **0,109 MPa** sieć wodociągowa **spełnia minimalne wymagania** jako źródło wody do celów przeciwpożarowych. Nie ma jednak możliwości uzyskania wydajności **10 dm³/s** przy **jednoczesnym poborze wody** z tych dwóch hydrantów, stąd brak zapewnienia wymaganej ilości wody do zewnętrznego gaszenia pożaru tj. **nie spełnienie wymagań § 5 ust.1 pkt 1 rozporządzenia [1]**. Ponadto brak jest również możliwości wykonania uzupełniającego źródła wody tj. **nie spełnienie wymagań § 4 ust.5 rozporządzenia [1]**.

5.12. Zapotrzebowanie wodne do zewnętrznego gaszenia pożaru

Zapotrzebowanie w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru dla strefy pożarowej o największym obciążeniu ogniowym (SP1 i SP5) wynosi 30 dm³/s (powierzchnie stref pożarowych odpowiednio SP1: 2098,77m² (przekroczenie powierzchni strefy o 98,77m², dla której ilość wody wynosi 20dm³/s) i SP5: 561,98m² (przekroczenie powierzchni strefy o 61,98m² (powierzchnia śluzy), dla której ilość wody wynosi 20dm³/s), i gęstości obciążenia ogniowego odpowiednio SP1: $Q_d < 2000 \text{ MJ/m}^2$ i SP5: $Q_d > 4000 \text{ MJ/m}^2$.

Zapotrzebowanie wodne w ilości 20dm³/s zapewnią nominalnie 2 hydranty nadziemne DN80 zlokalizowane w wymaganej przepisami odległości od budynku zasilane z instalacji wodociągowej doprowadzonej od strony północnej.

Od strony południowej przy drodze dojazdowej do obiektu hydranty DN 80 na odrębnej sieci przeciwpożarowej gminnej posiadający wydajność nie mniejszą niż 5 dm³/s. Najbliższy hydrant nadziemny DN 80 usytuowany w odległości ok. 10 m, następny 70m, kolejny 150m od budynków zakładu (lokalizacja hydrantów na planie sytuacyjnym).

				500 MJ/m ²	
2.	§ 6.3 (2)	Wymagana ilość wody do celów przeciwpożarowych do zewnętrznego gaszenia pożaru	Nowa sieć wodociągowa przeciwpożarowa posiada wydajność 20,00 dm ³ /s	SP 1: 30 dm ³ /s SP 5: 30 dm ³ /s	NIE ROZWIĄZANIE ZASTĘPCZE

Praktyczne problemy

Uzasadnione przypadki zastosowania rozwiązań zamiennych.

Wymagane jest uwiarygodnienie występowania **lokalnych uwarunkowań** (uniemożliwiających spełnienie wymagań w sposób określony w przepisach) lub zawarcia uzasadnienia przyjęcia **innych rozwiązań**.

Argument finansowy nie może być podstawą obniżenia poziomu ochrony przeciwpożarowej.

Wskazanie technicznych niemożliwości wykonania uzupełniających źródeł wody.

Wystąpienie z wnioskiem o zastosowanie rozwiązań zamiennych np. w przypadku rezygnacji ze zbiornika ppoż. – pogorszenie zabezpieczenia ppoż. obiektu

Posiadanie stawu/zbiornika technologicznego itp. i wystąpienie z wnioskiem o brak stanowiska czerpania wody – uzasadnienie braku możliwości wykonania?

Zgodnie z rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24.07.2009r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych, (Dz. U. nr 124 poz. 1030) – tabela nr 2, dla omawianego budynku wymagane jest zapewnienie dostarczenia wody do zewnętrznego gaszenia pożaru w ilości 20 dm³/s. z co najmniej jednego hydrantu DN 80 lub zapasu wody w przeciwpożarowym zbiorniku o pojemności użytecznej co najmniej 100 m³.

Najbliższy hydrant znajduje się na sieci wodociągowej w odległości ok. 485 m.

Do działki, na której znajduje się przebudowywany budynek nie jest doprowadzona sieć wodociągowa o parametrach wymiarowych umożliwiających zamontowanie na niej hydrantów, które zapewniłyby wystarczającą, określoną wyżej ilość wody do potrzeb zewnętrznego gaszenia pożaru.

Ponadto – uwzględniając lokalne uwarunkowania terenu działki Inwestora z istniejącym zagospodarowaniem w infrastrukturę techniczną o przeznaczeniu elektrycznym – nie ma możliwości wykonania na działce przeciwpożarowego zbiornika wodnego.

5. Proponowane rozwiązania zamiennie zapewniające niepogorszenie warunków ochrony przeciwpożarowej obiektu – wyszczególnienie proponowanych rozwiązań zamiennych.

Ze względu na lokalne ukształtowanie terenu i warunki gruntowo- wodne, na której projektowany jest budynek, niemożliwe jest wykonanie na niej zbiornika przeciwpożarowego, spełniającego wymagania lokalizacyjne określone w Polskiej Normie PN-B-02857. Najbliższy hydrant do zewnętrznego gaszenia pożaru przedmiotowego budynku usytuowany jest w odległości ok 485 m.

Mając na uwadze powyższe, konieczne jest zastosowanie rozwiązań zamiennych, które zapewnią bezpieczeństwo użytkowania przedmiotowego budynku, tj. zrekompensują występujące w stosunku do przepisów przeciwpożarowych nieprawidłowości w sposób zapewniający nie pogorszenie warunków ochrony przeciwpożarowej. W tym celu zasadne jest wyposażenie budynku w sprzęt gaśniczy w postaci gaśnic przenośnych i przewoźnych określonych w pkt. 2.12., w których masa środka gaśniczego wielokrotnie przekracza wymogi formalne. Ponadto:

- budynek zostanie wyposażony w system sygnalizacji pożaru z przekazem sygnału o pożarze z GPZ Fałko do RPP – Główny Centrum Pożarowy, w dalszej kolejności Enea jako operator zawiadamiają telefonicznie jednostkę PSP,
- nastawnia i pomieszczenia łączności wyposażone zostaną w urządzenia gaśnicze CO₂ służące do zabezpieczenia urządzeń elektronicznych, przeznaczone do gaszenia urządzeń elektrycznych co najmniej do 1 kV,

Zamiennie rozwiązania pozwolą na skuteczne gaszenie pożaru urządzeniami gaśniczymi w pomieszczeniach, w które zostaną one wyposażone.

W przypadku wystąpienia pożaru i wykrycia go przez SSP sygnał o pożarze będzie wysyłany wg procedur wyżej określonych.

Praktyczne problemy

Rozwiązanie zamienne.

Proponowane rozwiązania zamienne powinny być ukierunkowane na niepogorszenie warunków ochrony przeciwpożarowej. Priorytetem jest zapewnienie możliwości prowadzenia działań ratowniczo- gaśniczych.

Adekwatność proponowanych rozważań zamiennych do wykazanych wymagań, które nie zostaną zapewnione. Część analityczna wystąpienia powinna zawierać uzasadnienie celowości zaproponowanych rozwiązań zamiennych, w kontekście przeciwpożarowego zaopatrzenia wodnego.

Jaka jest celowość proponowania jako rozwiązań zamiennych:

- zwiększenia ilości gaśnic,
- wyposażenia budynku hali w awaryjne oświetlenie ewakuacyjne o zwiększonym natężeniu,

dotyczących braków zapewnienie wymaganej ilości wody, do zewnętrznego gaszenia pożaru dla budynku PM?

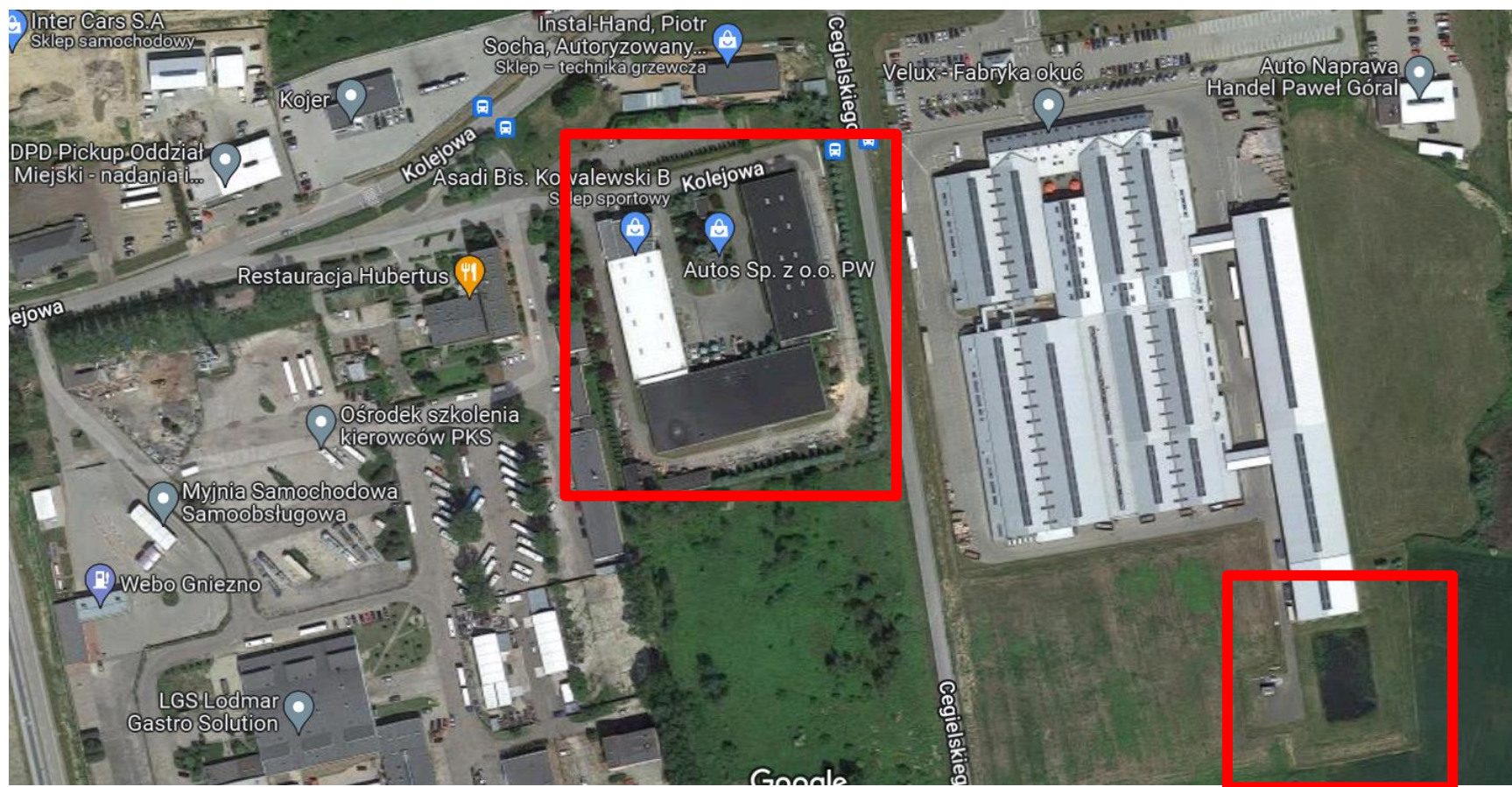
Praktyczne problemy

Dostępność punktów czerpania wody proponowanych jako rozwiązanie zamienne.

W celu umożliwienia uwzględnienia przyjętej koncepcji możliwości wykorzystania hydrantów zewnętrznych/zbiorników przeciwpożarowych, zlokalizowanych na terenach sąsiednich obiektów, konieczne jest przywołanie wiążących ustaleń w tym zakresie z innymi podmiotami, do których należą przedmiotowe hydranty/zbiorników przeciwpożarowych.

Dokumentem potwierdzającym taką możliwość, może być umowa/porozumienie w zakresie określającym sposób udostępniania i możliwości korzystania z hydrantów i zbiorników przeciwpożarowych, zlokalizowanych na terenach innych podmiotów.

Powyższe jest wymagane w celu potwierdzenia zakresu dostępności przywołanych źródeł wody do celów przeciwpożarowych oraz wskazania strony ponoszącej koszty za zużyta wodę do prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych, w przypadku konieczności użycia ww. punktów czerpania wody.

Wnioski

1. Zachęcamy do korzystania z cyfrowych programów analitycznych dotyczących przeciwpożarowego zaopatrzenia wodnego.
2. Należy zachować należytej staranności przy analizie i ocenie istniejącego przeciwpożarowego zaopatrzenia wodnego (dokumentacja dokonanych ustaleń faktycznych).
3. Weryfikacja wystąpienia przesłanek uzasadniających wystąpienie o rozwiązania zamiennie.
4. Odpowiedni dobór rozwiązań zamiennych dot. zaopatrzenia w wodę wraz z uzasadnieniem ich celowości.
5. Dokonana analiza i ocena badanego obiektu w aspekcie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę, powinna potwierdzać, że obiekt przygotowany jest do prowadzenia działań ratowniczych poprzez zapewnienie punktów poboru wody do celów przeciwpożarowych lub poprzez zastosowania innych urządzeń/systemów gaśniczych.

Dziękujemy za uwagę